

Utbildningsinspektion i förskoleklassen, grundskolan och särskolan vid Mariedalsskolan

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

1. Normer och värden
2. Kunskaper
3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete
6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde. Rapporten ger således inte en heltäckande beskrivning av all pågående utbildningsverksamhet inom enheten vid den aktuella tidpunkten.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter liksom jämförelser med jämförbara verksamheter är också betydelsefulla vid bedömningarna och för slutsatserna med krav på åtgärder och förbättringar. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Skolform	Antal elever/barn	Skolform	Antal elever/barn
Förskoleklass:	37	Obligatorisk särskola:	7
Grundskola:	270	Gymnasiesärskola:	1
Skolbarnsomsorg:	136		

Utbildningen vid Mariedalsskolan omfattar från förskoleklass t.o.m. årskurs 6 och i skolan finns fem fritidshemsavdelningar. På skolan finns sju elever från Lysekils kommun, som har tagits emot i särskolan. Två av dessa elever är integrerade i grundskolans årskurs 5 och undervisas efter grundsärskolans kursplaner. Sex elever tillhör en grupp inom träningsskolan för elever med flera funktionshinder, en av dessa elever tillhör gymnasiesärskolans individuella program.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i arbetslag.

Flertalet elever inom grundskolan bor nära skolan. Särskolans elever kommer från hela kommunen.

Skolans huvudbyggnad är från 1970-talet men är renoverad. Träningsklassen inom särskolan finns i ett separat hus i anslutning huvudbyggnaden.

Särskolans elever som fyllt tolv år har skolbarnsomsorg enligt "Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade" (LSS).

Genomförandet av inspektionen i Mariedalsskolan

Skolverket sände den 13 juni 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektionsteamet med ansvar för Mariedalsskolan har bestått av undervisningsrådet Liselotte Hakeberg samt experterna Astrid Halling och Lennart Sott. Besök i Mariedalsskolan inleddes den 23 september och avslutades den 24 september 2003. Besöket i särskolan genomfördes den 2 september 2003 av experten Astrid Halling.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Mariedalsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem etc.

I Mariedalsskolan genomfördes intervjuer med rektor och biträdande rektor samt elever och personal inom förskoleklassen, grundskolan och särskolan. Lektioner i förskoleklass, årskurs 1–6 och särskolans träningsklass årskurs 1–”11” besöktes. Inspektörerna intervjuade personal i förskoleklass, årskurs 1–3, i årskurs 4–6, personal i träningsklassen samt Mariedalsskolans resursteam ”Bläckfisken” och elever i elevrådet. Under besöket fördes också samtal med föräldrar. Intervjuer med föräldrar till elever i särskolan genomfördes efter besöket.

Bedömning

Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanernas mål framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och lust att lära. I läroplanerna anges också att barn och elever skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön samt få ett reellt inflytande över utformningen av utbildningen. På samma värdegrund vilar verksamheten inom det offentliga skolväsendet för vuxna.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet med skolans värdegrund och läroplanernas mål att sträva mot.

Mariedalsskolan presenterar sin profil i information till elever och föräldrar genom att bland annat skriva ”Vi arbetar ständigt med värdegrunds-, inflytande- och medbestämmandefrågor och strävar efter att ge barnen en bra grund för att möta vuxenlivet”. I skolans kvalitetsredovisning för 2002 står det att skolans elever är vana vid att vara med i elevråd redan från förskoleklassen. Vidare skrivs att eleverna arbetar med klassens regler och att eleverna är med om att utforma dessa och att skolan arbetar aktivt mot mobbning. I skolans klubb ”Livsviktigt” får elever social och emotionell träning och där kan t.ex. mobbning tas upp.

Det finns elevråd som fungerar bra på Mariedalsskolan. Elevrådet har möten en gång per månad tillsammans med rektorn. Representerarna rapporterar sedan till sina klassråd. I intervjuer säger eleverna att de kan påverka utformningen av den fysiska miljön, främst skolgården. Inspektionsteamet möter elever som kan uttrycka egna uppfattningar och argumentera för dem.

Inspektionsteamet ser exempel på att klasser arbetar efter veckoschema och att eleverna själva kan påverka innehåll och planering av arbetet framförallt i årskurs 1–3. Elever tillåts göra val i sitt lärande framför allt i de lägre åldrarna. Under givna former får elever veckoplanera och därefter ansvara, under ledning, för att genomföra planerade arbetsmoment. Inspektionsteamet ser vidare prov på ringsamtal, en metod för värdegrundsarbete, val av hemlig kompis och gemensamt utformade trivselregler i klasserna. Inspektionen ser inläring genom lek, ramsor och sång i de lägre årskurserna. I årskurs 4–6 ser inspektionsteamet få exempel på att eleverna har inflytande över sin undervisning. Eleverna tycks ha roligt i sitt lärande.

Det råder en god ton mellan elever och mellan elever och lärare vid inspektionsteamets besök. Skolans elever och personal förefaller bemöda sig om ett vårdat språkbruk. Eleverna blir väl bemötta av personalen enligt föräldrar och elever och föräldrar uppger att deras barn är trygga på skolan. Personalen uppger att de finner stor glädje i arbetet. Enligt utvärderingar i klasserna efter läsåret 2003/03 känner sig flertalet elever trygga i skolan.

Särskolan Mariedalsskolan

Vid intervjun med skolledning och specialpedagog framkommer att rektorn och specialpedagogen anser att det är en förmån för de andra eleverna att denna elevgrupp finns på Mariedalsskolan. Vuxna och elever på Mariedalsskolan visar respekt för varandra.

Vid besöket i verksamheten syns det tydligt att eleverna trivs med sin skola, sina kamrater och med personalen. Det hade tidigare förekommit en del problem som anmälts till Arbetsmiljöinspektionen. Dessa berodde på att en elev på grund av sitt funktionshinder skrämde de andra eleverna. Nu har personalgruppen utökats för att hela tiden förhindra incidenter.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna i Mariedalsskolan utvecklar normer och värden samt förhållningssätt som ligger väl i linje med de nationella målen. Elevernas val av aktivitet inom givna ramar fungerar bra i de lägre årskurserna inom grundskolan, men kan utvecklas för eleverna i årskurs 4–6. Mariedalsskolan har elevråd som fungerar bra. Inspektionsbesöket ger en bild av en trygg miljö samt att eleverna visar lust att lära.

Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Inspektionsteamet ser exempel på att elever kan arbeta enskilt, i par och i grupp på Mariedalsskolan. Teamet ser vidare exempel på att elever utvärderar sitt arbete skriftligt varje vecka och att de i dessa utvärderingar reflekterar över sitt lärande. Även i utvärdering som görs vid läsårsslut får eleverna reflektera över sitt lärande och läsåret som gått, t.ex. när det gäller mobbning, miljön på skolan och hur klassen har arbetat.

De nationella proven för årskurs 5 visar att 45 elever av 48 har nått målen i svenska. I engelska har 44 av 48 elever nått målen och i matematik 46 av 48.

Enligt kvalitetsredovisningen för 2002 beskrivs resultatet för målet ”behärskar det svenska språket och kan lyssna och läsa aktivt och uttrycka idéer och tankar i tal och skrift” på följande sätt:

”Somliga barn hade behövt mer hjälp för att nå målen.” Detta gäller elever i årskurserna 1–3.

Skolan bedömer vidare resultatet i årskurs 4–6 på följande sätt:

”Det gick väldigt bra.”

”Dock har några av eleverna ännu inte nått ända fram.”

Under resultat av målet ”kan kommunicera i tal och skrift på engelska” skriver skolan:

”Vi tycker att vi har lyckats bra utifrån våra förutsättningar.”

I övrigt beskrivs inte skolans måluppfyllelse vad det gäller kunskaper i kvalitetsredovisningen.

Särskolan Mariedalsskolan

Eleverna som är integrerade i grundskolan tillhör två klasser i årskurs 5. De undervisas efter grundsärskolans kursplaner och är delaktiga i arbetet i sina respektive klasser.

Eleverna som tillhör träningsskolan undervisas i de fem ämnesområden som ingår i träningsskolans kursplaner. Eleverna har flera grava funktionshinder och är i behov av mycket omvårdnad. De har olika möjligheter och sätt att kommunicera. Personalen ser varje elev och bygger upp elevernas självförtroende.

Det finns inga individuella studieplaner för eleverna i träningsskolan. Den nyligen genomförda omorganisationen har medfört att ansvaret för att utarbeta dessa har varit otydlig.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna vid Mariedalsskolan uppnår bra resultat i svenska, engelska och matematik och är väl rustade för fortsatt skolgång.

Särskolan har en för eleverna positiv daglig verksamhet. Träningsskolans elever har inga individuella utvecklingsplaner vilket innebär svårigheter i den långsiktiga planeringen för eleverna.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med föräldrar, barn, elever respektive de vuxenstuderande i arbetet med att forma en god miljö för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Miljön för lärande är god vid Mariedalsskolan. Detta styrks av samtal med elever och föräldrar. Vidare har inspektionsteamet tagit del av resultat av utvärderingar i alla klasser där elever tillfrågas vad de tycker om arbetsmiljön vad det gäller mobbning, raster och skollunch. Utvärderingarna ger en bild av att arbetsmiljön inom dessa tre områden är god för eleverna.

På skolan finns en handlingsplan för riskåtgärder. Brandövning/utrymningsövning är genomförd under höstterminen 2003. Handlingsprogram för att förebygga, upptäcka och bemöta mobbning finns och visar sig vid samtal vara känd av alla. Inspektionsteamet får ta del av utvärderingar från alla klasser som

bland annat redovisar frågor om mobbning. Handlingsprogrammet utvärderas varje år.

Skolhälsovården på skolan omfattar hälsokontroller.

Inom skolan finns matråd, föräldraråd, elevråd och klassråd. I intervjuerna bekräftas att de olika råden fungerar bra och inspektionsteamet får ta del av protokoll från elevråd och föräldraråd.

Särskolan Mariedalsskolan

Vid intervjun med rektorn framkommer att han tar kontakt med blivande elever och deras föräldrar flera år innan barnen skall börja vid skolan. Rektorn är med på alla föräldramöten och återkommande i undervisningen för att lära känna eleverna bättre. Personalen vid Mariedalsskolan bemöter eleverna med respekt

Personalen i träningsklassen känner sig inte helt delaktiga i skolans verksamhet. Den har svårt att samverka med annan personal eftersom lokalerna hindrar naturliga kontakter.

Sammanfattningsvis uppfyller Mariedalsskolan väl de krav som kan ställas på arbetsmiljö och delaktighet. Elever, föräldrar och personal upplever att de mestadels är delaktiga i skolans verksamhet. Särskolans placering påverkar möjligheterna till större integrering mellan skolformerna.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå målen skall främst utformas av de lärande och personalen. I förskolan och skolan skall detta ske i samverkan med hemmen. De nationella läroplanerna, andra statliga bestämmelser och kursplanerna ger dock också vissa anvisningar för arbetet. Det finns riktlinjer för stöd, betygssättning och utvecklingssamtal, utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid, etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper och färdigheter barnen, ungdomarna och de vuxna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att närma sig målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Vid Mariedalsskolan finns en planering för verksamheten. Arbetsplanen samt annan övergripande information finns samlad i en rutinpärm. Alla verksamma vuxna vid skolan har ett eget exemplar av rutinpärmen. Innehållet i den förnyas inför varje läsår. Valda delar av rutinpärmen sänds till föräldrarna. Det finns bland annat handlingsplaner för "Elevernas ansvar och inflytande", "Samarbete skola och hem" samt "Förebygga, upptäcka och åtgärda mobbing". Lokala bearbetningar av kursplaner finns och är kända av föräldrar. De beskriver mål och moment att ha arbetat med före årskurs 4. Där finns också förskoleklassens mål.

I Mariedalsskolan ser utbildningsinspektionen stor variation i lärandesituationer i framför allt de lägre årskurserna. Medvetet tränas eleverna för att fungera i såväl liten grupp som i hel klass. Eleverna övas i att ta ansvar för sitt lärande i växande omfattning under planerade former. Klasserna är relativt små. Särskilda grupperingar förekommer i Bläckfiskens regi. Praktisk och estetisk verksamhet varvas med teoretisk och inspektionen har sett att även detta innebär olika grupperingar. Teamet ser exempel på att tiden i skolan används effektivt

för lärande och att organisationen är flexibel och ger förutsättningar för att tillgodose elevernas behov av stöd.

Två specialpedagoger, två speciallärare, förskollärare, fritidspedagoger samt elevassistenter finns på skolan i arbetslaget Bläckfisken. Sammanlagt arbetar ca tio personer med skolans stöd till elever i behov. Behovet av stöd anses vara väl tillgodosett i skolans samtliga årskurser. Alla elever som får stöd uppges ha åtgärdsprogram. För elever i behov av särskilda åtgärder, som t.ex. talpedagog, kan kommunens resursteam kallas in. Det finns fungerande rutiner för att identifiera och åtgärda behov av stöd.

Inspektionsteamet får ta del av utvärderingar av lärandet när det gäller elevernas arbete varje vecka samt vad det gäller läsårets arbete.

Formulär för utvecklingssamtal finns och samtalen genomförs varje termin. I enstaka klasser eller ämnen stöds samtalen med portfolio.

I övergångar från förskola till förskoleklass och vidare till årskurs 1 liksom övriga övergångar sker samverkan mellan arbetslag och lärare. Övergångar mellan olika verksamhetsformer och skolor finns planerad i rutinpärmen och genomförs enligt den.

Särskolan Mariedalsskolan

De integrerade eleverna får i varje klass en del av sitt stöd genom Bläckfisken.

Vid undervisning i träningsskola med elever med så olika sätt att lära och kommunicera, anpassas verksamheten efter varje elev. Det finns så mycket personal att detta går att genomföra. Varje elev bör utifrån sina förutsättningar och behov ha en individuell studieplan. Den bör lägga fokus på det som det är möjligt för eleven att utveckla och vara utmanande för elevens kunskapsbildning. Den individuella studieplanen måste ständigt utvärderas, omprövas och revideras.

Eleven som man på Mariedalsskolan anser gå i årskurs 11 borde finnas inom gymnasiesärskola. Det finns ingen dokumentation om vilket program eleven tillhör. Det finns inte heller någon plan som beskriver vilka undervisningsområden och individuella undervisningsplaner som gäller denna elev. Klassföreståndaren har dock påbörjat detta arbete.

Utvecklingssamtal genomförs en gång per termin. Det framkommer inte om föräldern får ta del av skriftlig information angående elevens utveckling i samband med utvecklingssamtalen.

Sammanfattningsvis speglar kunskapssynen och synen på lärandet vid Mariedalsskolan dem som uttrycks i läroplanerna. Organiseringen av den pedagogiska verksamheten ger förutsättningar att nå skolans mål. Variation i lärandet syns tydligast i de lägre årskurserna. Mariedalsskolans organisation för stöd till elever fungerar väl. Det finns rutiner för identifiering av elever i behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram upprättas.

Eleverna i särskolan får den individuella undervisning som de har rätt till. Skolan bör dock snarast utarbeta skriftliga individuella studieplaner för särskolans elever.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för barnomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre arbete. Sammantaget har dessa skyldigheter att se till att rätten till utbildning tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av målen och riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som tas upp vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

Lysekils verksamhetsansvarige möter skolornas rektorer regelbundet. Kommunen är därutöver indelad i geografiska områden, vars skolledare samverkar.

Mariedalsskolans rektor har förtrogenhet med den dagliga verksamheten. Rektorn har personalansvar och ansvar för skolans pedagogiska ledning samt ekonomin. Det finns en tydlig arbetsfördelning mellan rektorn och biträdande rektorn som är känd av personalen.

Arbetslagen arbetar under relativt stor frihet och med skolledningens stöd. Rektorn och biträdande rektorn understödjer initiativ från personalen och skapar förutsättningar för utveckling av arbetssätten. Arbetslagen i förskoleklassen och årskurs 1–3 är små och innebär att endast två personer, vilka arbetar gemensamt med en klass, utgör arbetslaget. Årskurs 4–6 är ett stort arbetslag, där alla klasser ingår.

Kvalitetsredovisningen är fokuserad till tre områden som avser måluppfyllelse relaterad till nationella mål. Det finns ett systematiskt utvärderingsarbete på skolan men olika utvärderingar sammanställs inte för hela skolan i kvalitetsredovisningen. Mariedalsskolan genomför utvärdering vid slutet av varje läsår. Varje elev och lärare deltar. Utvärdering efter kursmoment eller temaarbete genomförs också enligt lärarna, men meddelas inte föräldrar. Inspektionsteamet får ta del av utvärderingar som lärare har gjort med elever och arbetslagen av läsåret.

Det finns kontroll av att skolplikten fullgörs.

Den s.k. ”utvecklingsdialogen” med Myndigheten för Skolutveckling har påbörjats. Som första resultat etableras ”Språkdialogen”. Den beskriver mål för olika ålderskategorier i ett språkutvecklingsprogram. En utvecklingsgrupp i matematik har etablerats i Östra distriktet. Arbetet har just startat och arbetsgången finns ännu inte dokumenterad. Sedan tidigare finns andra utvecklingsgrupper i Östra distriktet: portfolio och språk/kommunikation.

Inspektionen ser att i enstaka klasser förmedlas elevernas resultat i veckobrev. Kontaktbok används för de yngre eleverna.

ITK är utbyggt och används i olika omfattning. Teamet fick se exempel på utvecklingsarbete i slöjd med digitalportfolio. ITK anges av skolledningen som ett utvecklingsområde.

Särskolan Mariedalsskolan

Rektorn är sedan omorganisationen ansvarig även för särskolan och för alla de beslut som skall tas i anslutning till mottagande av elever i särskolan. Det finns stora brister i utredningar inför beslut om mottagande av elever i särskolan. Det saknas utredningar för elever i träningsskolan.

Det är oklart vem som är rektor för den gymnasiesärskoleelev som är placerad på Mariedalsskolan. Kommunen skall förtydliga ledningsansvaret.

Rektorn är väl förtrogen med det dagliga arbetet i särskolan. Rektorn är med på alla föräldramöten och deltar även i verksamheten regelbundet. Rektorn samarbetar med specialpedagog vid klassplacering av elever. Skolans kvalitetsredovisning omfattar inte särskolan.

Sammanfattningsvis har rektorn förtrogenhet med den dagliga verksamheten och tar ett övergripande ansvar för Mariedalsskolan. Kvaliteten i särskolans verksamhet torde öka betydligt då det finns en skolledare som intresserar sig aktivt för eleverna och är positiv till att lära mer om verksamheten.

Mål och planering finns för verksamheten. Utvärderingar finns men kan utvecklas vad det gäller redovisning av elevernas resultat. Kvalitetsredovisning finns men redovisar endast svar på de tre frågor som Barn- och utbildningsnämnden vill ha svar på och omfattar inte särskolan.

Det finns stora brister i utredningar inför beslut om mottagande av elever i särskolan. Det saknas utredningar för elever i träningsskolan. Det är oklart vem som är rektor för den gymnasiesärskoleelev som är placerad på Mariedalsskolan. Kommunen skall förtydliga ledningsansvaret.

Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Inom en viss utbildning skall det också finnas möjligheter för eleverna att individuellt göra val av kurser eller ämnen.

Granskningen gäller om möjlighet till utbildning ges i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Det finns information om kommunens skolväsende på kommunens hemsida. Lysekils kommun gör inga särskilda insatser för att informera om möjligheterna att välja mellan skolorna.

Mariedalsskolan informerar föräldrar skriftligt vid läsårsstarten och vid föräldramöten. Föräldrarepresentanterna säger sig vara väl informerade om skolans arbetsplan och kursplaner. Den mesta informationen har man fått genom utdrag ut rutinpärmen och man hävdar att det är lätt att få kontakt och ytterligare information av skolledningen.

Vid Mariedalsskolan bor flertalet elever nära skolan. Några elever kommer till skolan med reguljär buss. Eleverna i träningsskolan har skolskjuts eftersom de kommer från hela kommunen.

Skolbarnsomsorg erbjuds och alla elever som önskar får plats. Morgonomsorg finns att tillgå från kl. 6.30 och eftermiddagsomsorg pågår till kl. 18.30. Kommunen erbjuder skolbarnsomsorg till alla elever som har behov av fritidshem på loven.

Skolans val består av ämnesintegration av orienteringsämnen/slöjd i årskurs 1 och 2.

Elevers val finns inom varje klass och klassens lärare är ansvarig för den. Eleverna kan välja att arbeta inom skolans ämnen. Klasserna förlägger elevers val vid olika tidpunkter under veckan. Teamet får ta del av dokumentation där klassernas arbete med elevers val redovisas.

Föräldrar känner till möjligheten för eleverna att få stöd från Bläckfisken och de anser att eleverna får stöd när behovet uppstår.

Föräldrarna känner också till om hur fortsatt skolgång ser ut i Lysekils kommun och känner till det överskolningsprogram som finns vid mottagande skola.

Särskolan Mariedalsskolan

Vid Mariedalsskolan finns elever inom grundsärskolan och träningsskolan. Sex elever finns i en grupp som heter Saltö och är träningsskola för elever med flera funktionshinder. Eleverna i träningsklassen är mellan åtta och sjutton år. En av dessa elever tillhör gymnasiesärskolans individuella program. Dessutom finns på Saltö en elev från Sotenäs kommun.

Eleverna som är integrerade i grundskolan kan fortsätta sin skolgång på Gullmarsskolan i särskolegrupp eller i en grundskoleklass på Gullmarsskolan. Efter grundsärskolan har de olika valmöjligheter då det gäller gymnasiesärskoleutbildning.

Eleverna inom träningsskolan har inget alternativ till skolplacering under den obligatoriska skoltiden. De tillbringar hela sin skoltid vid Mariedalsskolan. I kommunen finns ingen gymnasiesärskoleverksamhet för dessa elever. Eleverna får i de flesta fall sin undervisning inom gymnasiesärskoleverksamhet i Uddevalla. Detta medför mycket begränsad valfrihet för elever och föräldrar. Flera föräldrar önskar att Lysekil skall starta egen gymnasiesärskola inom individuella programmet, verksamhetsträning. De anser att resorna är tröttsamma för eleverna och att eleverna skulle må bra av att få stanna i Lysekil.

Sammanfattningsvis har Mariedalsskolans elever god tillgång till utbildning och omsorg. På Mariedalsskolan finns en mycket bra organisation för elever i behov av särskilt stöd. Skolan är anpassad för elever med funktionshinder. Lokalerna är också anpassade för flexibla grupper.

Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Mariedalsskolan är det väl tillgodosett med behörig personal. Förskollärare och fritidspedagoger har tjänst i förskoleklass och fritidshem.

Skolledning och lärare uppger att kompetensutvecklingen för personalen är styrd så att 60 procent skall täcka organisationens behov och 40 procent den enskildes önskemål. Ca 2 000 kr per år och person anslås i budget till kompetensutveckling. En kompetensutvecklingsgrupp samverkar med rektorn i planering av kompetensutveckling. All personal har fått utbildning i Lions Quest och Human Dynamic och personal från skolan deltar i utvecklingsgrupper i t.ex. språk/kommunikation, portfolio och matematik. Under innevarande år skall organisationens och individens kompetens höjas inom ITK, miljö, ledarutveckling, teambuilding och jämställdhet.

Mariedalsskolan är väl försedd med läromedel inklusive ITK. Bibliotek finns i fastigheten och en lärare har del av sin tjänst som bibliotekarie.

Skolmaten serveras i klassrummen efter tillagning i kommunens centralkök.

Lokalerna är ljusa och rymliga med bra tillgång till grupprum och gemensamma utrymmen. Bra lokaler för arbetslagsarbete finns att tillgå. För fysiskt handikappade är lokalerna väl anpassade och funktionella. Särskilt anpassat rum finns för elever med hörselnedsättning. I idrottslokalen har man haft problem med mögel och städning, men detta är enligt rektor under åtgärd. Viss skadegörelse sker under kvällar och helger.

Skolhälsovården vid Mariedalsskolan har en skolsköterska i tjänst tre dagar per vecka. Skolläkartjänst köps från primärvården.

Särskolan Mariedalsskolan

Personalresurser vid Mariedalsskolan är goda. Det finns förskollärare med specialpedagogutbildning samt förskollärare, fritidspedagog, barnskötare och en halv tjänst som idrottslärare.

Personalen får den kompetensutveckling som arbetet kräver. Särskolans personal är med i ett nätverk mellan olika kommuner som tillsammans bygger upp kompetensen.

Det finns ett stort utbud av pedagogiskt materiel och utrustning som täcker eleverna individuella behov.

Träningskolan finns i ett hus i anslutning huvudbyggnaden. Lokalerna är stora och ljusa. Det finns flera elever med utrymmeskrävande hjälpmedel. Personalen önskar lokaler inne i skolan för att kunna samverka bättre med skolans övriga personal.

Sammanfattningsvis är Mariedalsskolan väl försedd med resurser. Särskolan får de resurser de har behov av. Skolan har personal som förefaller kompetent och tillräcklig. Skolan har en mycket väl utbyggd organisation för stöd, där personalens kompetens tas till vara. Planer för kompetensutveckling av personalen finns. Lokalerna är ljusa, rymliga och tillräckliga. Det skulle kunna bli bättre samverkan med grundskolan om båda skolformerna fanns i samma hus.

Sammanfattande bedömning

Mariedalsskolan erbjuder en lugn och trygg miljö. Det finns ett engagemang för arbetet med normer och värden på skolan. Den pedagogiska verksamheten vid Mariedalsskolan ligger i linje med de nationella målen för grundskolan och särskolan. Skolan har goda förutsättningar och arbetar aktivt för att främja elevers lärande. Skolan har en mycket väl utarbetad och väl fungerande stödorganisation.

Särskolan vid Mariedalsskolan har med vissa undantag god kvalitet. Eleverna respekteras och får den hjälp och det stöd de har behov av.

Inspektionsteamet bedömer att det finns utrymme för att förbättra måluppfyllelsen genom att

- utveckla arbetet men individuella studieplaner för särskolans elever,
- utveckla delaktighet och inflytande vad det gäller undervisningen i årskurserna 4–6 i grundskolan,
- att en elev som har rätt till gymnasiesärskola inte skall placeras i en klass inom obligatoriska särskolan för att få den undervisning som gymnasiesärskolan skall innehålla. Huvudmannen bör vidta åtgärder för att långsiktigt planera gymnasiesärskola för träningsskolans elever.

Inspektionsteamet bedömer att författningarnas krav inte uppfylls när det gäller följande områden

- brister i underlag till beslut och själva besluten för de elever som har flera funktionshinder och finns i träningsklass,
- ledningsansvaret för elev inom gymnasiesärskolan,
- kvalitetsredovisning omfattande även särskolan.

Datum	Ort
2004-02-16	Göteborg

Liselotte Hakeberg
Astrid Halling
Lennart Sott